

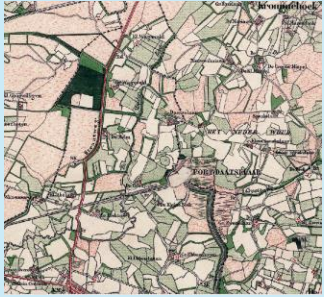
Watersysteemtoetsing

Nat - Gemiddeld - Droog

Harmen van de Werfhorst
Beleidsadviseur/Hydroloog

Watersysteem is veranderd door de jaren heen

1893

1950

1975

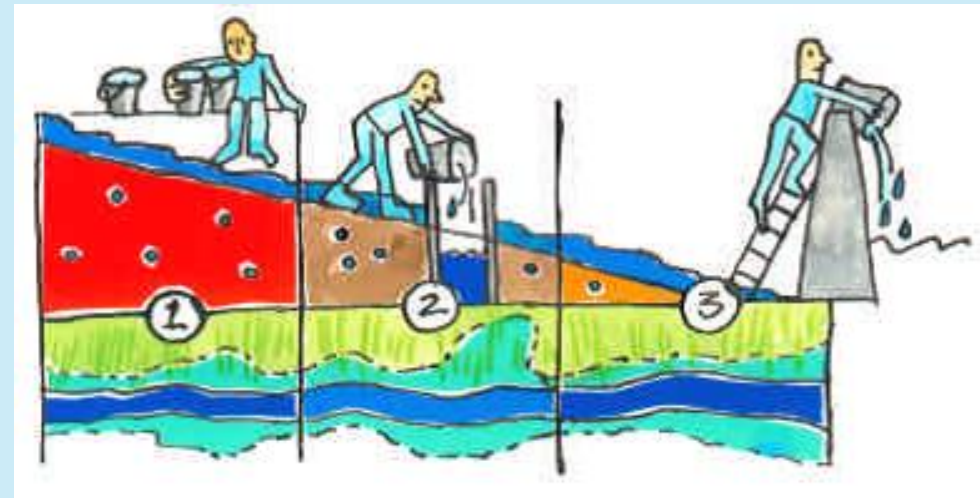
2020

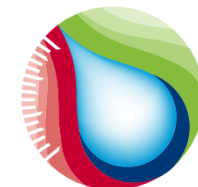
2050

*Van kronkelig en herkenbaar door het landschap –
naar recht, cultuurtechnisch en efficiënt*

Gericht op Afvoeren...

Vasthouden-bergen-afvoeren

waterschap
**vallei en
veluwe**

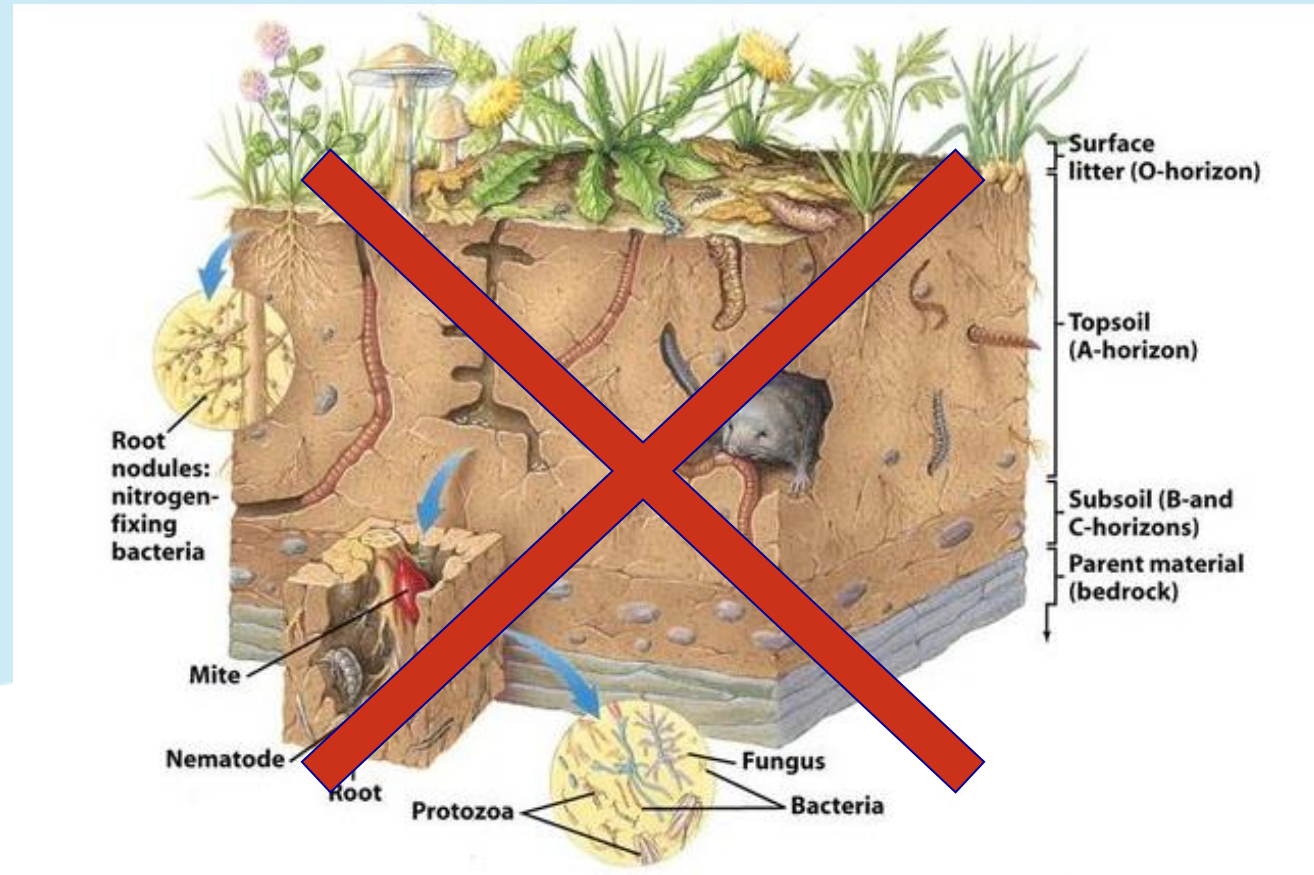
Watersysteem is veranderd door de jaren heen

Zelfs de **inrichting van percelen** is gericht op afvoer

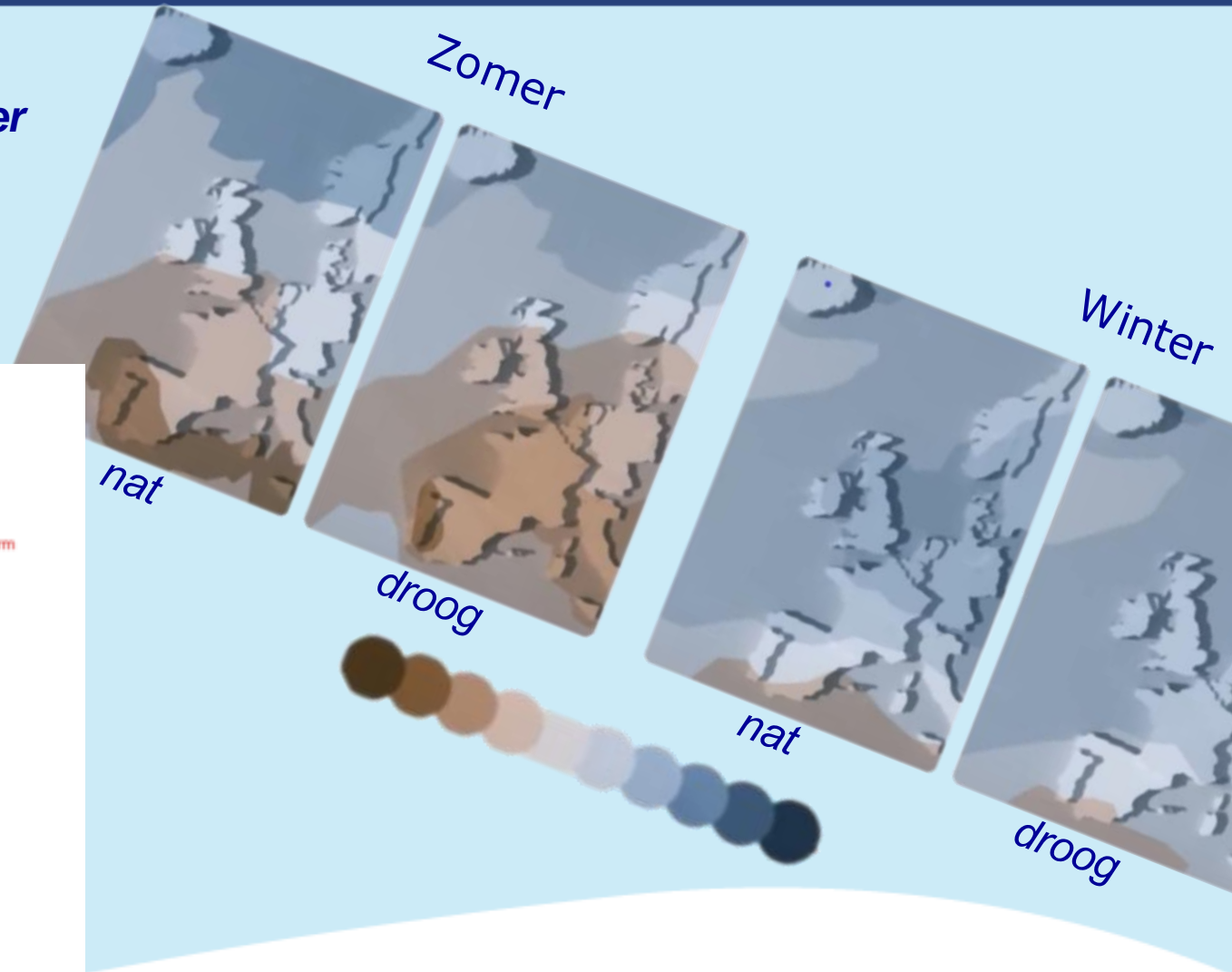
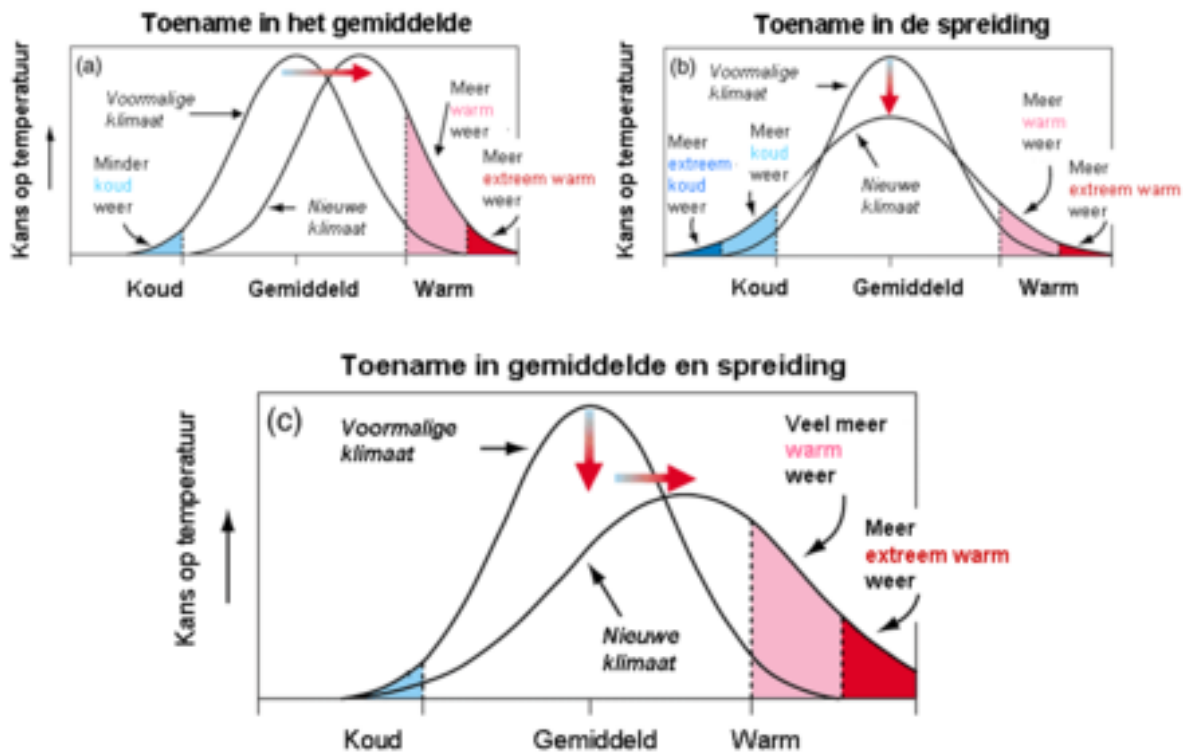
Kortsluiting in het watersysteem tot gevolg

En... **organische stof en bodemleven** zijn uit het oog verloren

Maar niet alleen het watersysteem verandert...

De Nederlandse **zomers** worden hoe dan ook **droger** en de **winters natter**...

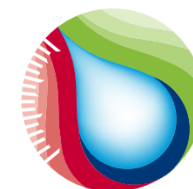
Het **klimaat** verandert... Wat betekent dat voor de **Hydrologie**?

Klimaatverandering wacht niet op de toekomst...

Wateroverlast:

Teveel water op dezelfde plek op hetzelfde moment...

**Water vasthouden... Maar waar dan?
En wat levert het ons op?**

waterschap
**vallei en
veluwe**

Klimaatverandering wacht niet op de toekomst...

Droogte...

Aan de neerslag ligt het niet

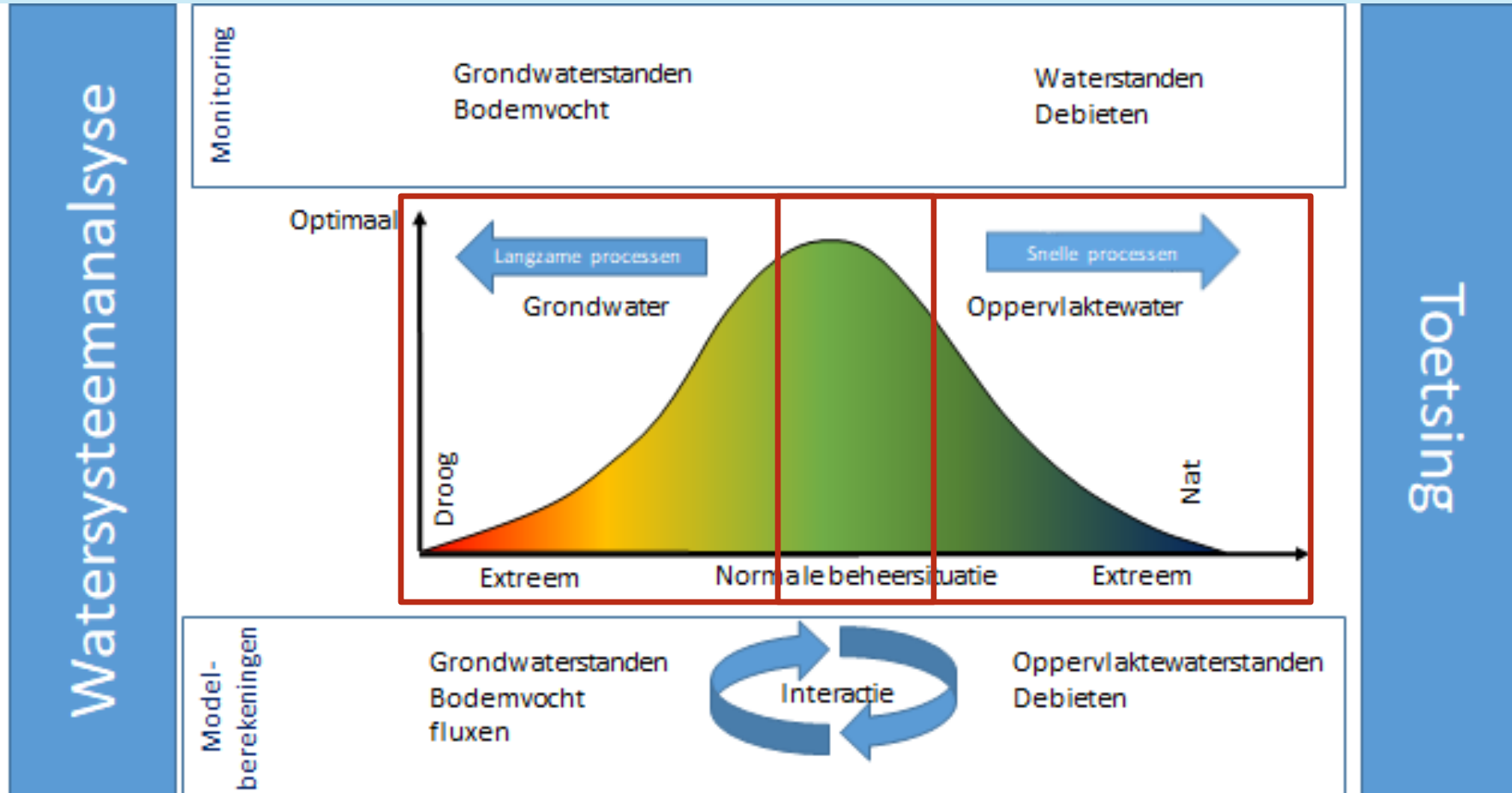
Water vasthouden... Maar waar dan?
En wat levert het ons op?

Er dreigen ongeziene watertekorten... Nog nooit zo droog

Van systeeminzicht naar toetsing

Wat zijn de belangrijke processen? En hoe kunnen we die goed simuleren?

Van NBW-toets naar Watersysteemtoets

Kamerbrief over rol Water en Bodem bij ruimtelijke ordening

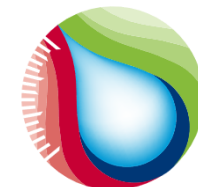
Nieuwe ontwerpnormen?

Volgt de functie de hydrologie of de hydrologie de functie?

Aanpassing van functie of gebruik?

Wens en behoefte:

- *Inzicht in het 'natuurlijke' hydrologische systeem*
- *Grondwatersituatie onderdeel maken van de toetsing*
- *Stroming over maaiveld in beeld*
- *Integraal rekenen*

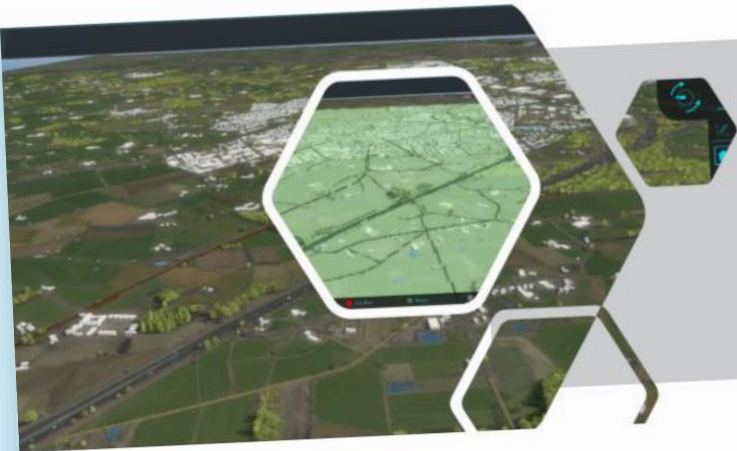
waterschap
**vallei en
veluwe**

Pilot WaterSysteemToets Eemland - Arkemheen

Verkenning Meerlaags Grondwater Ontwikkelingen

versie 19 september 2023

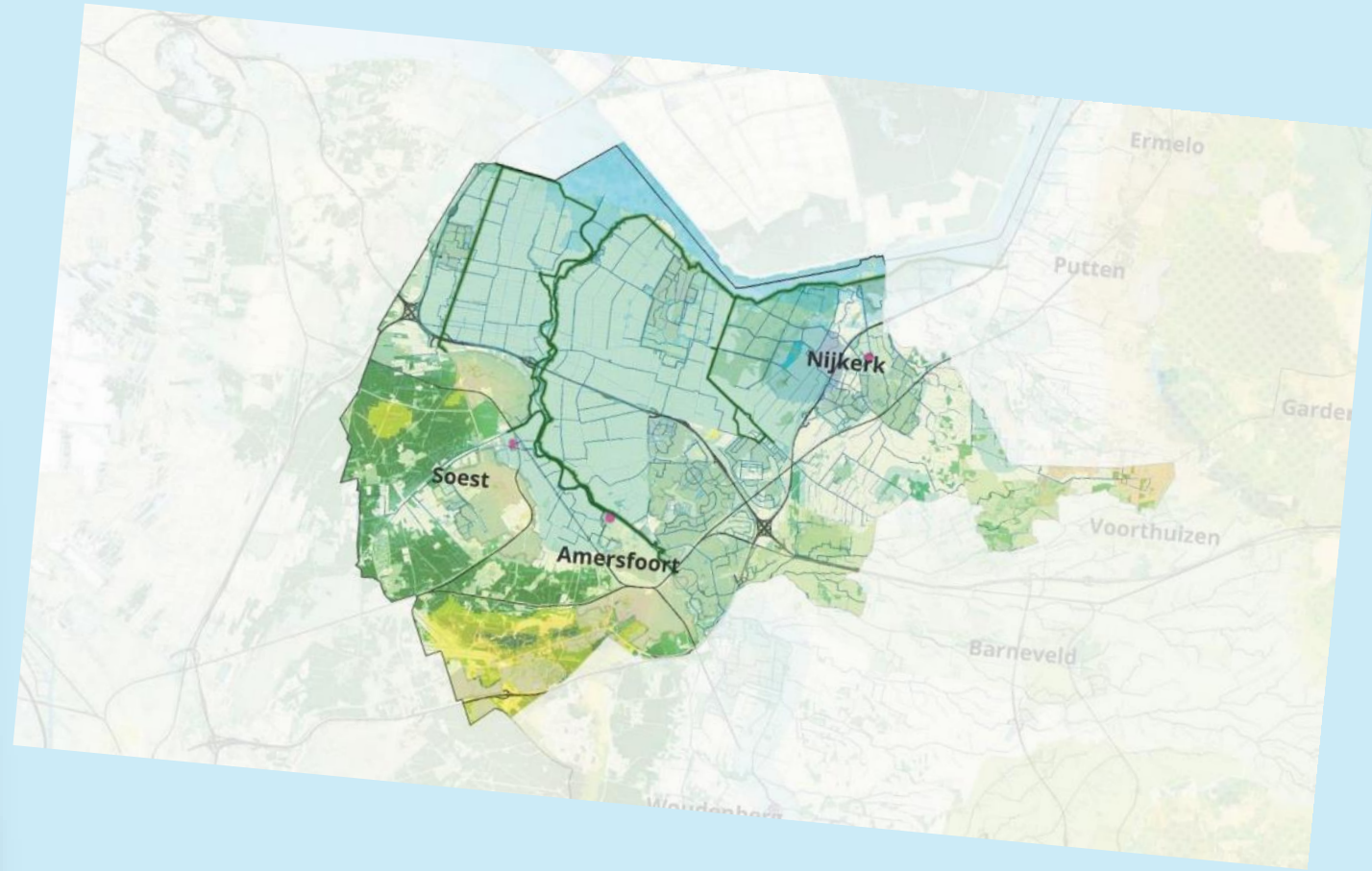

TYGRON

Aveco
de Bondt

waterschap
**vallei en
veluwe**

waterschap
**vallei en
veluwe**

Samen ontwikkelen vanuit ervaring

Effecten en prioritering

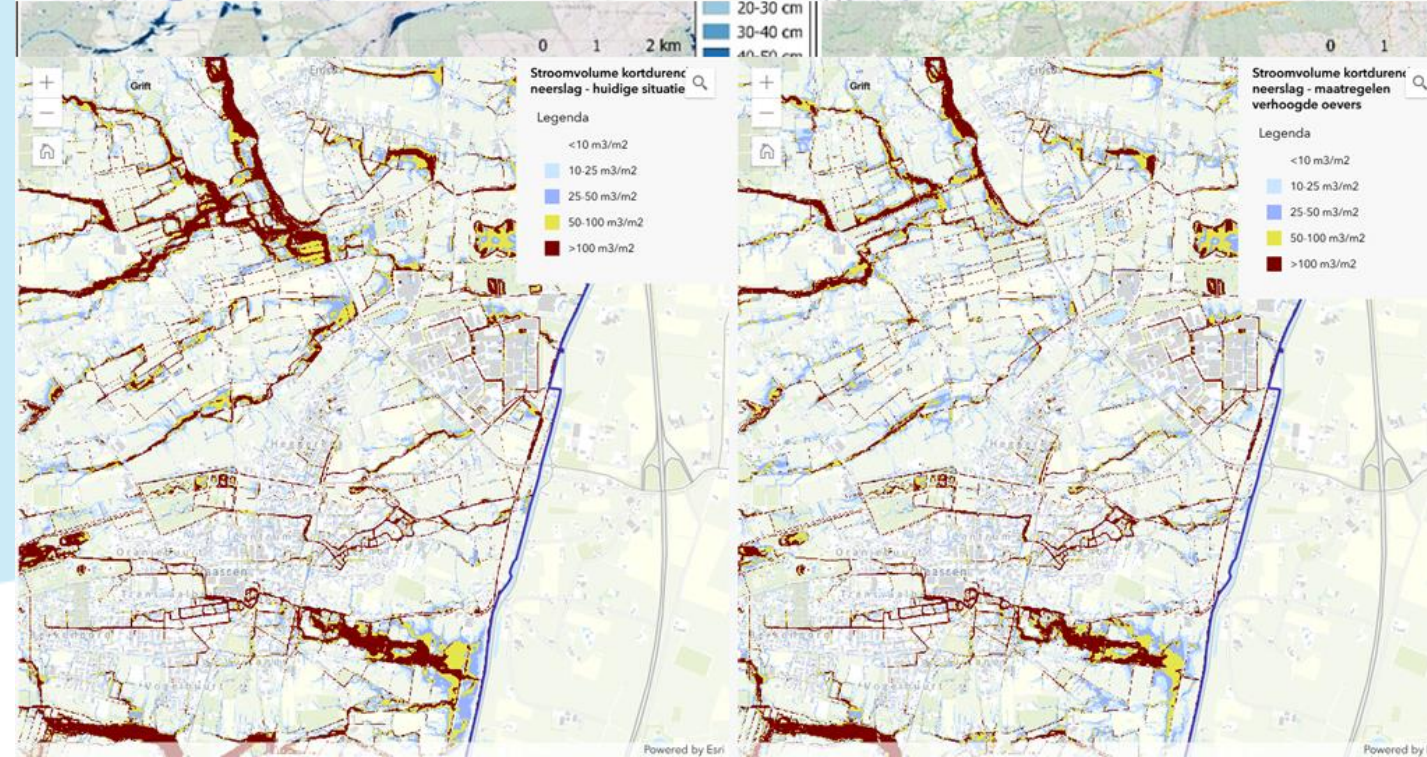
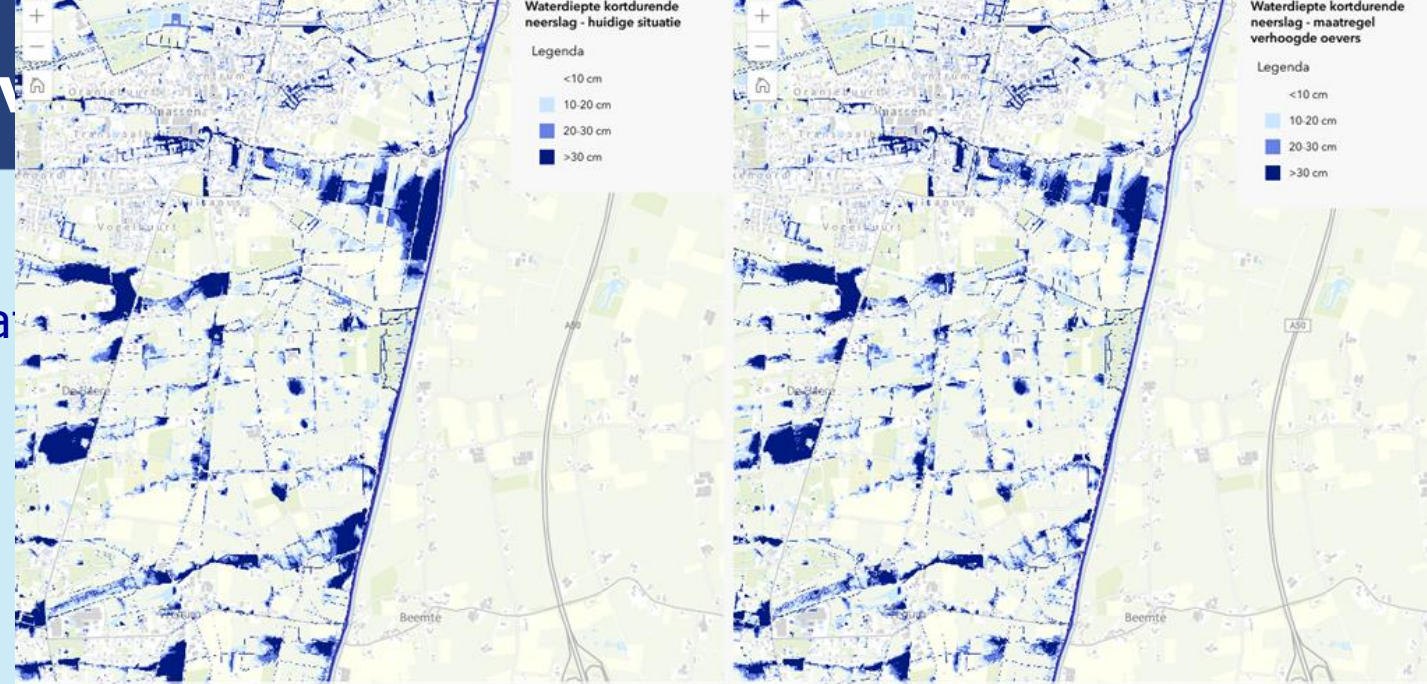
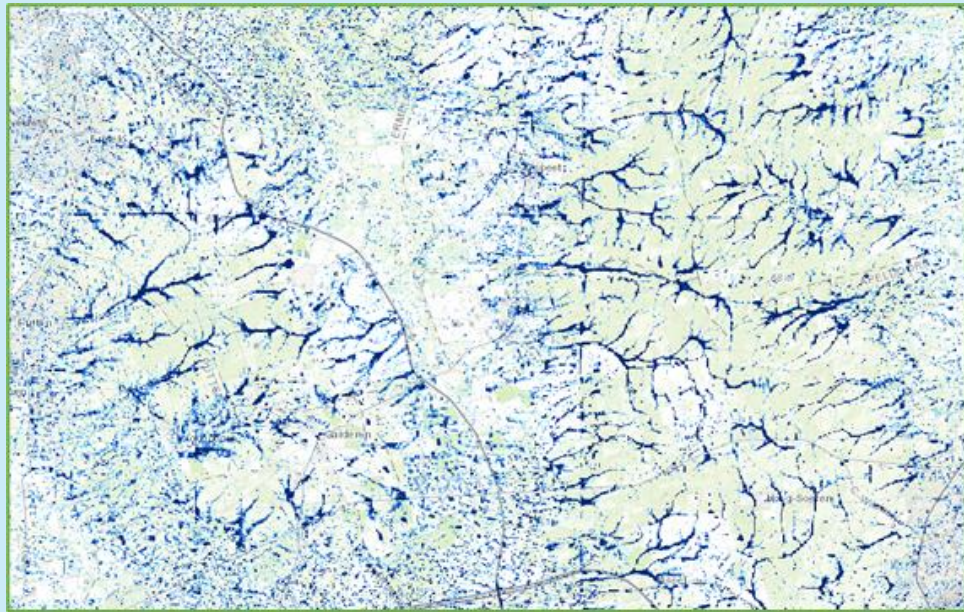
Sara Eeman

Hydroloog

Doorontwikkelen vanuit erf

Projecten uitvoeren op het randje van water

- Stroombanen
- Optimalisatie beeksystemen

Conclusie Watersysteemtoetsing

Korte-termijn verbeteringen om watersysteemtoetsing mogelijk te maken:

- Effecten van microreliëf meenemen
- Mogelijkheden voor grondwater vergroten. Start met variabele dikte en onderrandvoorwaarde van grondwaterlaag toe te voegen.

...en verder....

Grondwatermogelijkheden uitbreiden kan integraler model opleveren en minder stappen (geen verschillende modellen en uitwisselingen tussen deelsystemen)

Proces: Samenwerken en itereren

1. V&V en Tygron en Aveco de Bondt: vragen heel scherp formuleren

- Praktijk heeft nodig...
- Adviseur en specialist moeten kunnen specificeren... en uitlezen...
- Ontwikkelaar heeft opties .... en beperkingen....

2. Bespreken eerste en tweede versie

- Praktijk toetst of beantwoorden vraag en aanleveren benodigde data mogelijk is
- Adviseur toetst technische juistheid en mogelijke (onbedoelde) effecten van nieuwe functies.
- Ontwikkelaar geeft aan wat wel en niet haalbaar is en welke aanvullingen logisch zijn

3. Testen door adviseur/specialist en terugkoppeling aan praktijk en ontwikkelaar.

Nieuwe Features

Tygron Platform

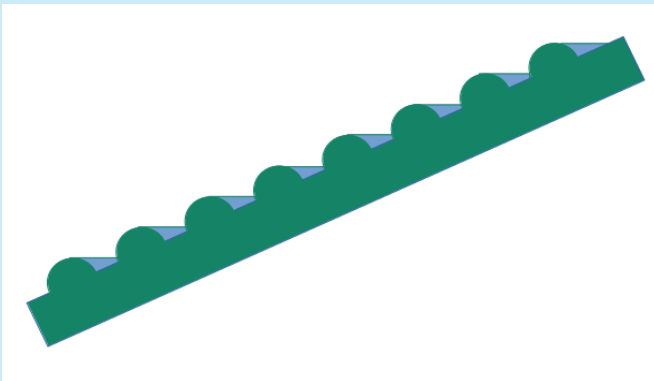

Maxim Knefle

CTO / Software Ontwikkelaar

Microrelief

- Per gridcell "mini hobbeltjes" waarachter een laagje water blijft hangen.
- Default waardes (microrelief + strooisellaag) voor alle functies op basis van "Maaiveldafvoer in Beeld", (stromingen 2018, WUR).
- Ook instelbaar via een prequel Grid of GeoTIFF.
- Globale Storage fraction maakt het mogelijk op uit te zetten of effect te versterken.

Groundwater Wizard

3.2 Groundwater

- 3.2.1 Unsaturated Zone
- 3.3 Bottom Boundary
- 3.4 Sewer Areas
- 3.5 Aquifer Areas
- 3.6 Hydraulic Structures
  - 3.6.1 Weirs
  - 3.6.2 Culverts
  - 3.6.3 Pumps
  - 3.6.4 In- & Outlets
  - 3.6.5 Drainages
  - 3.6.6 Sewer Overflows

Step 4 Hydrologic Coefficients

- 4.1 Manning
- 4.2 Microrelief
- 4.3 Surface
- 4.4 Underground
- 4.5 Functions

Step 5 Interaction

Step 6 Output Overlays

- 6.1 Timeframes

Microrelief

By default the Microrelief Values will be determined by Terrains and Buildings attributes. Optionally you can also use a Grid Overlay to specify a Microrelief value per grid cell.

Default use Terrains and Buildings to determine the Microrelief.

Advanced: Select a Grid Overlay as Microrelief Values per grid cell.

Select an existing Grid Overlay or import a new GeoTIFF Overlay

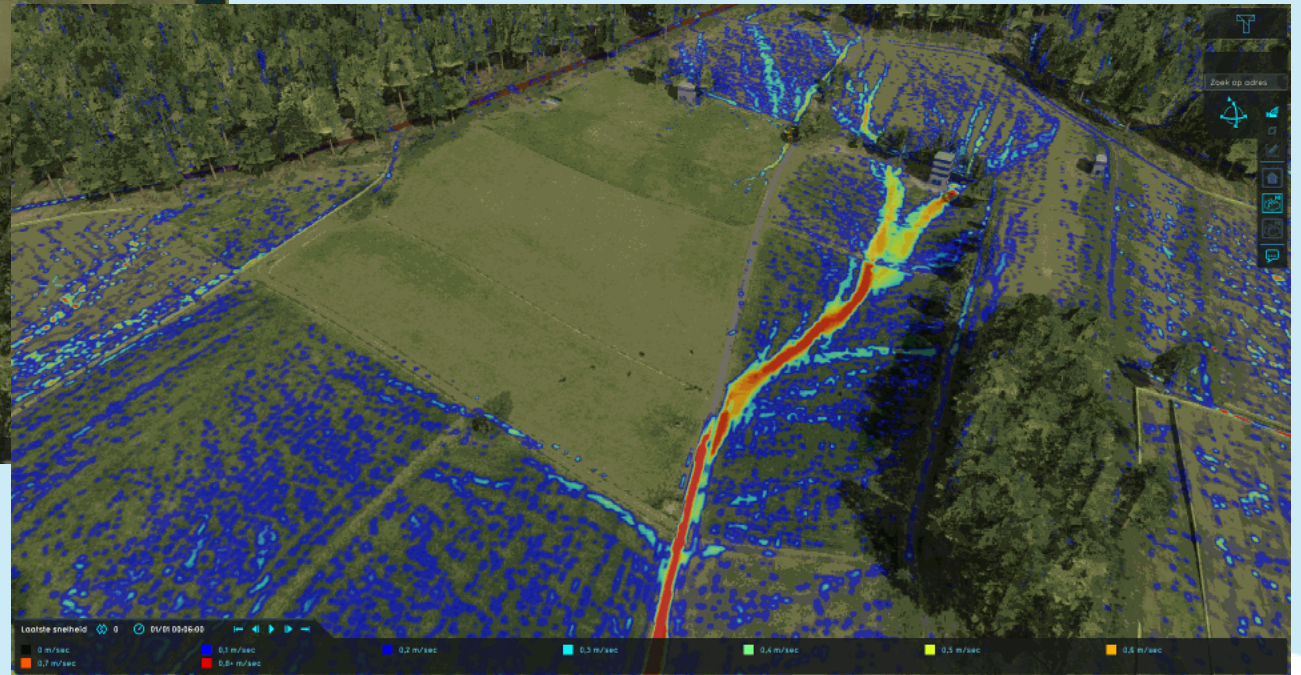
Overlay:

Timeframe:

GeoTIFF:

  Microrelief Storage Fraction (%)

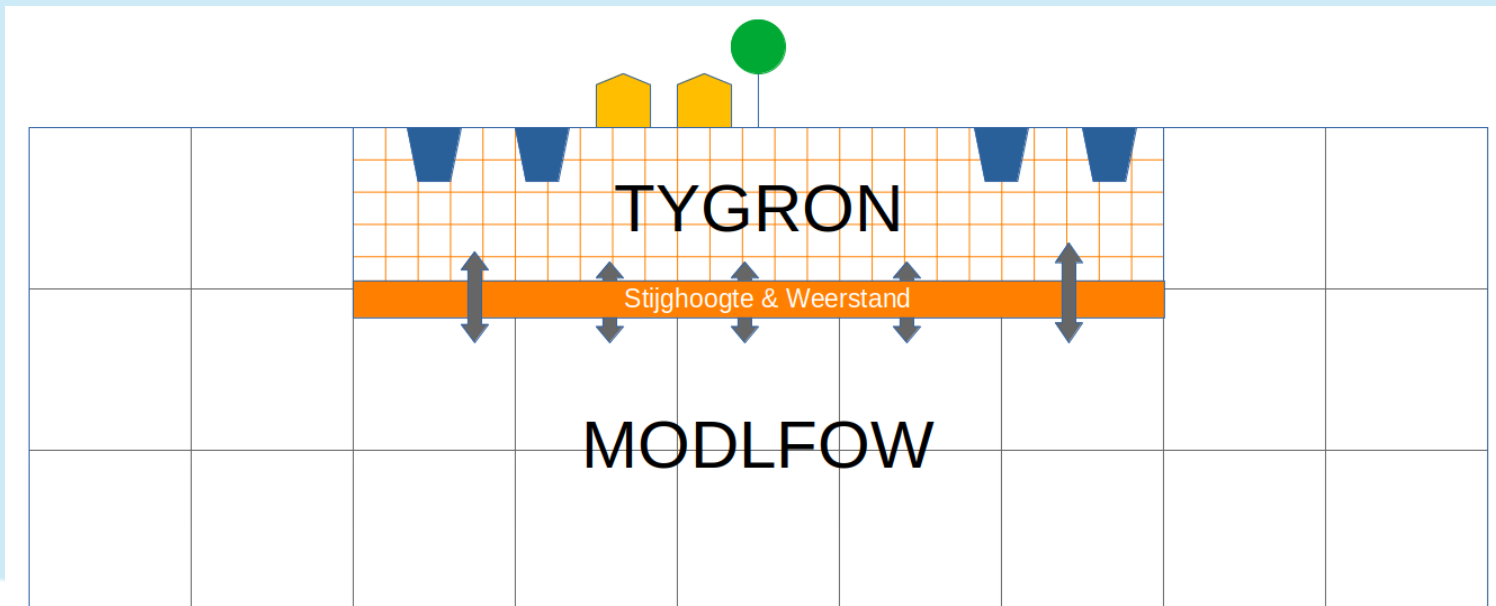
Microrelief

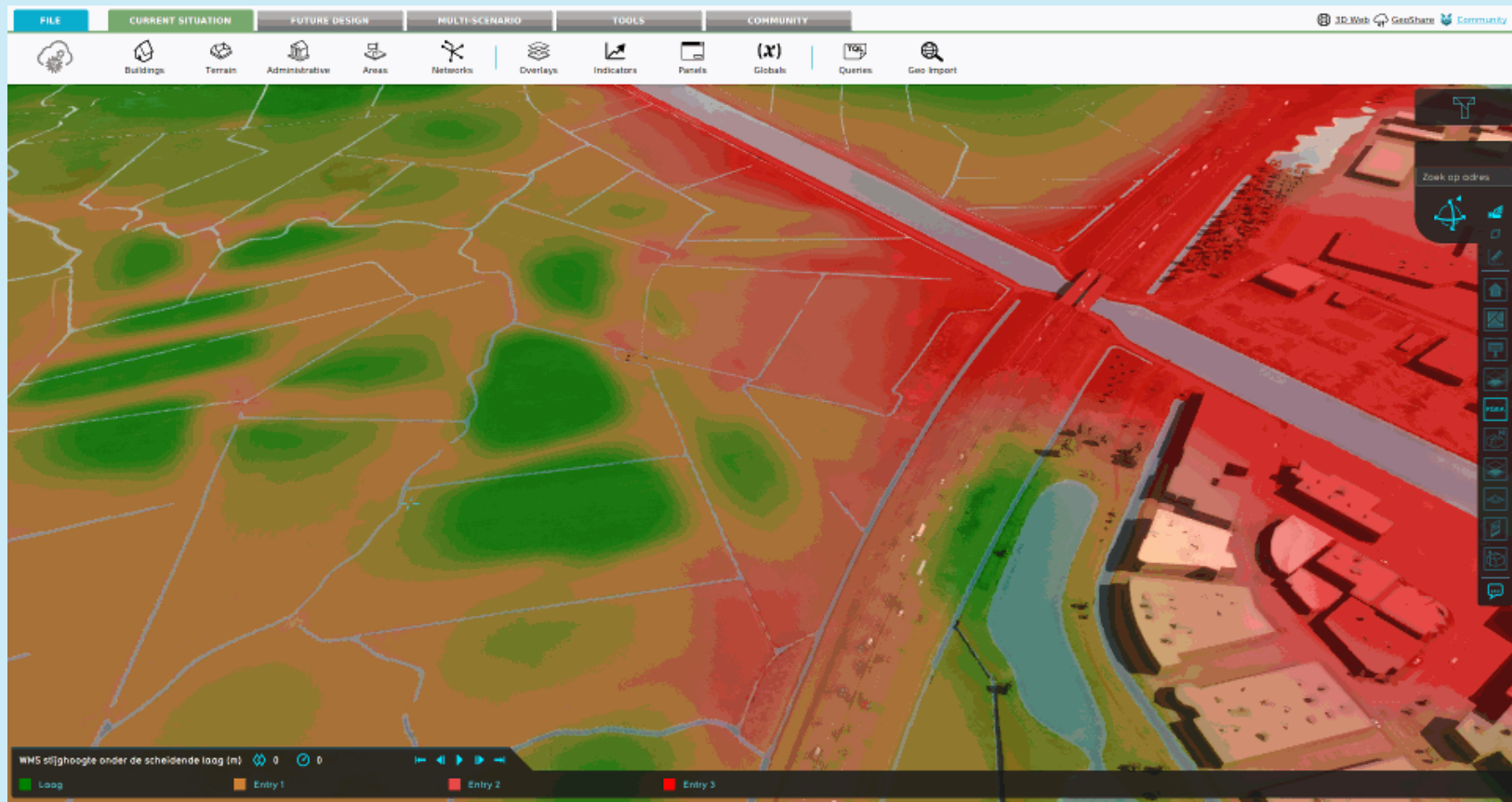

Grondwatermodel

- Tygron biedt eenlaags (overzadigd/verzadigd deel) grondwatermodel dat integraal rekent met oppervlaktemodel.
- Interactie gewenst met diepere grondlagen uit bestaande Modflow modellen.
  - o Interactie onderlaag (kwel/wegzijging) over langere periode.
  - o Instelbaar via stijghoogte (druk) en weerstand voor per tijdstap (streaming).

Grondwatermodel

- Meer flexibiliteit bij instellen van de weerstand en laagte dikte.
  - o Horizontale weerstand (k) is nu ook instelbaar inclusief dikte (kd).
  - o De laagdikte was een vast getal, nu ook variabel per gridcel.
- Instelbaar via prequel Grid of GeoTIFF: weerstanden, laagdikte, initiële verzadiging en grondwaterstand, etc.

